

Η επίδραση του διαδικτύου στην ενημέρωση για την υπογονιμότητα

The impact of the internet on Public Awareness and Information-Seeking Behaviour Regarding Infertility

Αλέξανδρος Ηροδότου

Μεταπτυχιακός φοιτητής

ΔΠΜΣ Εφαρμογές της Βιοϊατρικής Τεχνολογίας στην

Υπογονιμότητα Ανδρικός και Γυναικείος Παράγοντας

alexandros98irodotou@gmail.com

Αγγελική Σαρέλα

Επίκουρη καθηγήτρια

Τμήμα Μαιευτικής, ΠΑΔΑ

asare@uniwa.gr

Δήμητρα Μεταλλινού

Επίκουρη καθηγήτρια

Τμήμα Μαιευτικής, ΠΑΔΑ

dmetallinou@uniwa.gr

Εγκρίθηκε τον Ιούλιο του 2025

Περίληψη – Η υπογονιμότητα αποτελεί μια σύνθετη κατάσταση με έντονο κοινωνικό και ψυχολογικό αντίκτυπο. Η παρούσα μελέτη εξετάζει τον ρόλο του διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στη διαμόρφωση της αντίληψης του κοινού για την υπογονιμότητα και τις μεθόδους υποβοηθούμενης αναπαραγωγής. Παρά την ευκολία πρόσβασης στην πληροφορία, εγείρονται ερωτήματα ως προς την ποιότητα, την αξιοπιστία και την ψυχολογική της επίδραση. Μέσα από ανασκόπηση 21 επιστημονικών άρθρων, το διαδίκτυο αναδεικνύεται ως δυναμικός χώρος ενημέρωσης και αυτοπροσδιορισμού, επηρεάζοντας σημαντικά την ψυχοκοινωνική διαχείριση της υπογονιμότητας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον ρόλο των διαδικτυακών κοινοτήτων ως πηγών στήριξης και πληροφόρησης. Η μελέτη υπογραμμίζει την ανάγκη ενίσχυσης της ψηφιακής εγγραμματοσύνης και της παροχής έγκυρης πληροφόρησης μέσω της ενεργού συμμετοχής των επαγγελματιών υγείας στα ψηφιακά μέσα.

Λέξεις κλειδιά: Υπογονιμότητα, Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, Διαδίκτυο, Εγγραμματοσύνη, Ψηφιακή Υγεία

Summary - Infertility is a complex condition with significant social and psychological dimensions. This study investigates how the internet and social media influence public perceptions of infertility and assisted reproductive technologies (ART). Although information is more accessible today, concerns remain about its quality, credibility, and emotional impact. Through a literature review of 21 studies, the internet emerges as a dynamic space for both information sharing and identity formation, shaping the psychosocial experience of infertility. Particular attention is given to the role of online communities in supporting individuals emotionally and informationally. The study highlights the need to strengthen digital health literacy and promote accurate, evidence-based content. It argues for the active involvement of

healthcare professionals in digital platforms to ensure that individuals facing infertility become informed, empowered, and responsible users of online resources.

Keywords: Infertility, Social Media, Internet, Literacy, Digital Health

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η υπογονιμότητα αποτελεί ένα σημαντικό ζήτημα υγείας που επηρεάζει εκατομμύρια άτομα διεθνώς. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ), αναμένεται πως περίπου ένα στα έξι άτομα αναπαραγωγικής ηλικίας θα αντιμετωπίσει πρόβλημα υπογονιμότητας κάποια στιγμή στη ζωή του (1). Η κατάσταση αυτή δεν περιορίζεται πλέον μόνο στο βιολογικό πλαίσιο, αλλά αναγνωρίζεται ως μια σύνθετη εμπειρία ζωής που σχετίζεται με ιατρικούς, αναπαραγωγικούς και προσωπικούς παράγοντες (2).

Η άποψη και κατ' επέκταση η θεώρηση για την υπογονιμότητα δεν θα μπορούσε να μείνει ανεπηρέαστη από την καταλυτική επίδραση του Διαδικτύου. Το ψηφιακό περιβάλλον προσφέρει πλεονεκτήματα όπως η ανωνυμία και η δυνατότητα επικοινωνίας με άλλα υπογόνιμα άτομα, καθιστώντας έτσι δυνατή τη δημιουργία μιας υποστηρικτικής κοινότητας (3-4). Παράλληλα, η ψυχολογική διάσταση της υπογονιμότητας αποτελεί έναν από τους βασικότερους λόγους που τα άτομα στρέφονται στο διαδίκτυο αναζητώντας πληροφορίες και υποστήριξη. Σε αυτό το πλαίσιο, το διαδίκτυο λειτουργεί συχνά ως πεδίο εξομολόγησης, ανταλλαγής εμπειριών, αλλά και διάδοσης (ορθών ή μη) πληροφοριών, αντανακλώντας τόσο τις ανάγκες ενημέρωσης όσο και την κοινωνική αποδοχή και ενσυναίσθηση (5-6).

Irodotou A, Sarela A, Metallinou D. The impact of the internet on Public Awareness and Infomation-Seeking Behaviour Regarding Infertility. J Med Sci, 2025; Jul (3):25-29

Ωστόσο, το διαδίκτυο αποτελεί συνάμα και ένα χώρο με τεράστιες προκλήσεις που προκύπτουν από την παραπληροφόρηση και τη δυσκολία αξιολόγησης για την αξιοπιστία των πηγών (7). Αυτή η κατάσταση καθιστά σαφή την ανάγκη ενίσχυσης του επιπέδου ψηφιακής εγγραμματοσύνης (8-9), δηλαδή της ικανότητας αναζήτησης, εύρεσης, κατανόησης και αξιολόγησης αυτών των πληροφοριών (10).

Σκοπός της μελέτης είναι να διερευνήσει το πώς το διαδίκτυο, τα ΜΚΔ και οι διαδικτυακές κοινότητες, επηρεάζουν την αντίληψη του κοινού για την υπογονιμότητα. Η συμβολή της έγκειται στην ανάδειξη του ρόλου της ηλεκτρονικής εγγραμματοσύνης, ως μιας αναγκαίας δεξιότητας για την κατανόηση και αξιολόγηση της ψηφιακής πληροφοροφόρησης, εντοπίζοντας παράλληλα τα οφέλη αλλά και τους κινδύνους από τη συμμετοχή σε αυτούς τους ψηφιακούς χώρους.

II. ΥΛΙΚΟ-ΜΕΘΟΔΟΣ

Η μεθοδολογία που υιοθετήθηκε στην υφιστάμενη εργασία βασίστηκε στη βιβλιογραφική ανασκόπηση, ως μια δημοφιλή επιστημονική μέθοδο που δίδει στους εκάστοτε ερευνητές τη δυνατότητα συγκέντρωσης, ανάλυσης και αξιολόγησης της υπάρχουσας γνώσης γύρω από ένα ερευνητικό θέμα. Η επιλογή αυτής της μεθόδου κρίθηκε ως η καταλληλότερη, καθώς παρέχει τη δυνατότητα εντοπισμού και ερμηνείας διαφορετικών θεάσεων ενός ζητήματος που έχουν ήδη διατυπωθεί και εξεταστεί διεξοδικά από την επιστημονική βιβλιογραφία. Στο επίκεντρο της μελέτης τέθηκε η διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο το διαδίκτυο και τα ΜΚΔ επηρεάζουν την πληροφορόρηση, τις στάσεις και τις εμπειρίες των ατόμων σχετικά με την υπογονιμότητα και την υποβοηθούμενη αναπαραγωγή.

Το ερευνητικό υλικό συγκεντρώθηκε μέσα από τη συστηματική αναζήτηση σε αξιόπιστες βάσεις δεδομένων, όπως οι ηλεκτρονικές πλατφόρμες PubMed, Google Scholar και EBSCOhost. Η αναζήτηση περιορίστηκε σε άρθρα που δημοσιεύτηκαν από το 2010 έως και το 2025, γράφτηκαν στην αγγλική γλώσσα και περιλάμβαναν συγκεκριμένες λέξεις-κλειδιά όπως «internet and infertility», «infertility and social media», «digital health literacy» και «IVF and online communities». Επιπρόσθετα, έγιναν συνδυασμοί λέξεων-κλειδιών με Boolean operators (π.χ. «infertility AND social media», «IVF OR assisted reproduction»), ώστε η αναζήτηση να καταστεί πιο στοχευμένη και αποδοτική. Τα κριτήρια επιλογής επικεντρώθηκαν σε μελέτες με πρωτογενή δεδομένα, ενώ αποκλείστηκαν συστηματικές ανασκοπήσεις, μετα-ανалύσεις και άρθρα που δεν είχαν άμεση θεματική συνάφεια με το θέμα που εξετάζεται. Η επιλογή των άρθρων έγινε επίσης βάσει της επιστημονικής εγκυρότητας, της μεθοδολογικής διαφάνειας και της δημοσίευσής τους σε έγκριτα περιοδικά. Εντοπίστηκαν συνολικά 21 επιστημονικά άρθρα που πληρούσαν τα παραπάνω κριτήρια, τα οποία και αξιοποιήθηκαν για τη διαμόρφωση της βιβλιογραφικής ανασκόπησης.

Η ερευνητική διαδικασία ξεκίνησε με μια γενική διερεύνηση της έννοιας της υπογονιμότητας και των τεχνικών

υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, ενώ στη συνέχεια δόθηκε έμφαση στην έννοια της ηλεκτρονικής υγείας και της εγγραμματοσύνης σε ψηφιακά περιβάλλοντα. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσίασαν μελέτες που εξετάζουν τη χρήση πλατφορμών όπως το Facebook, το Instagram, το TikTok και τα διαδικτυακά φόρουμ (π.χ. Reddit), τα οποία λειτουργούν ως χώροι ανταλλαγής εμπειριών, πληροφοροφόρησης και ψυχολογικής υποστήριξης για τα υπογόνιμα άτομα. Τα 21 άρθρα κατηγοριοποιήθηκαν σε 3 θεματικές ενότητες 1) Τη διαδικτυακή αναζήτηση πληροφοριών και ενημέρωση για την υπογονιμότητα, 2) Τη ψυχολογική υποστήριξη και τις διαδικτυακές κοινότητες υπογονιμότητας και, 3) Την ποιότητα της διαδικτυακής ενημέρωσης και την επιρροή των ΜΚΔ. Η σύνθεση αυτών των θεματικών έδωσε στον ερευνητή την δυνατότητα ανάδειξης της πολυδιάστατης εικόνας που υφίσταται στη σχέση μεταξύ διαδικτύου και υπογονιμότητας, προσφέροντας ταυτόχρονα πολύτιμα ερευνητικά συμπεράσματα και προτάσεις ως προς τη διενέργεια μελλοντικών μελετών.

III. ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Όπως αναφέρθηκε, η ανασκόπηση της βιβλιογραφίας χωρίστηκε σε 3 ενότητες, των οποίων τα κυριότερα ευρήματα παρουσιάζονται στη συνέχεια.

1) Διαδικτυακή αναζήτηση πληροφοριών και ενημέρωση για την υπογονιμότητα

Στην πρώτη ενότητα της ανασκόπησης αναδείχθηκε με σαφήνεια η εκτεταμένη χρήση του διαδικτύου από άτομα που αντιμετωπίζουν ζητήματα υπογονιμότητας, με στόχο είτε την αναζήτηση αξιόπιστων πληροφοριών, είτε την ψυχοκοινωνική υποστήριξη. Τα δεδομένα από τις μελέτες που συμπεριλήφθηκαν στη βιβλιογραφική ανασκόπηση υποδεικνύουν ότι το διαδίκτυο έχει εξελιχθεί σε βασικό μέσο ενημέρωσης και ενίσχυσης για όσους βρίσκονται σε θεραπεία. Σύμφωνα με τους Brochu et al. (3), το 87,8% των ατόμων που συμμετείχαν ανέφεραν ότι χρησιμοποιούν το διαδίκτυο για θέματα σχετικά με την υπογονιμότητα, ενώ οι Jones et al. (11) βρήκαν ότι σχεδόν οι μισοί (42,6%) από τους συμμετέχοντες αξιοποίησαν το ψηφιακό υλικό των κλινικών για την υπογονιμότητα μέσω των ΜΚΔ.

Ένα σταθερό εύρημα σε κάποιες μελέτες αφορά την ανάγκη των χρηστών για έγκυρη και επιστημονικά τεκμηριωμένη πληροφορόρηση γύρω από τις αιτίες της υπογονιμότητας, τις θεραπευτικές επιλογές, την IVF και τη φαρμακευτική αγωγή. Ωστόσο, οι αναζητήσεις δεν περιορίζονται μόνο σε ιατρικά θέματα, αλλά επεκτείνονται και σε συναισθηματικές και κοινωνικές πτυχές, όπως η ανάγκη για ψυχολογική στήριξη, η ενίσχυση των διαπροσωπικών σχέσεων και η διαχείριση του κοινωνικού στίγματος (12-14).

Διαπιστώθηκαν επίσης διαφοροποιήσεις σε σχέση με το φύλο, με τις γυναίκες να εμφανίζονται πιο ενεργές στην αναζήτηση πληροφοριών, περισσότερο δεκτικές στο περιεχόμενο που διαβάζουν, αλλά και πιο ευάλωτες ως προς τη συναισθηματική επιρροή που έχει το διαδίκτυο (12). Αντιθέτως, οι άνδρες φαίνεται να βασίζονται περισσότερο στις

Irodotou A, Sarela A, Metallinou D. The impact of the internet on Public Awareness and Infomation-Seeking Behaviour Regarding Infertility. J Med Sci, 2025; Jul (3):25-29

υφιστάμενες πεποιθήσεις τους και έτσι είναι πιο διστακτικοί στο να αναζητήσουν καινούργιες πληροφορίες (3). Αυτή η διαφοροποίηση τονίζει την ανάγκη για συγκεκριμένες παρεμβάσεις προς το κάθε φύλο (14).

Τέλος, ένα σύγχρονο και ιδιαίτερα ενδιαφέρον εύρημα αφορά τις προτιμήσεις του κοινού σε σχέση με τον τύπο του περιεχομένου. Όπως φαίνεται στις μελέτες των Jones et al. (11) και Hamidzadeh et al. (13), το οπτικοακουστικό και διαδραστικό υλικό (όπως βίντεο ή διαδραστικές εφαρμογές) προτιμάται σε μεγαλύτερο βαθμό σε σχέση με τα παραδοσιακά γραπτά κείμενα. Σημαντικός επίσης είναι και ο ρόλος που αναμένεται να έχει τα επόμενα χρόνια η τεχνητή νοημοσύνη, ως εργαλείο πληροφόρησης και ενημέρωσης για την υπογονιμότητα (15).

2) Ψυχολογική υποστήριξη και διαδικτυακές κοινότητες υπογονιμότητας

Στη δεύτερη ενότητα της ανασκόπησης, που επικεντρώθηκε στην ψυχολογική υποστήριξη μέσω των διαδικτυακών κοινοτήτων, παρουσιάστηκε η συμβολή των ψηφιακών χώρων στη συναισθηματική ενίσχυση των ατόμων με υπογονιμότητα. Όπως καταγράφεται σε όλες σχεδόν τις μελέτες της ενότητας, οι κοινότητες αυτές δεν λειτουργούν απλά ως μια πηγή πληροφόρησης, αλλά αποτελούν συνάμα και ένα ασφαλές περιβάλλον μέσα από το οποίο τα άτομα μπορούν να εκφράσουν τα συναισθήματά τους, να ταυτιστούν με άλλους και να αντλήσουν δύναμη εξαιτίας ενός κοινού βιώματος, δηλαδή της υπογονιμότητας. Ένα από τα πιο ενδεικτικά άρθρα αυτής της ενότητας είναι η μελέτη των Grunberg et al (16), τα ευρήματα της οποίας έδειξαν ότι το 85,9% ενδιαφέρεται να συμμετέχει σε τέτοιες ομάδες, με τις γυναίκες ωστόσο να εκφράζουν μεγαλύτερη προθυμία. Αντίστοιχα, οι Hinton et al. (17) υποστηρίζουν ότι η συμμετοχή στο διαδίκτυο μειώνει το αίσθημα απομόνωσης και ενισχύει την ψυχική ανθεκτικότητα των υπογόνιμων ατόμων.

Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στα χαρακτηριστικά αυτών των κοινοτήτων, όπως η ανωνυμία, η ελευθερία έκφρασης, η αναγνώριση και η δυνατότητα επιλεκτικής συμμετοχής, τα οποία τις καθιστούν ως χώρους συναισθηματικής αποφόρτισης και αποδοχής (6 και 18). Παράλληλα, οι ανάγκες των χρηστών διαφοροποιούνται ανάλογα με τη φάση που διανύουν (π.χ. αποτυχία, επιτυχία, απώλεια κλπ.), όπως προκύπτει από τις μελέτες των Malik & Coulson (5) και Erčulj & Žiberna (19). Συγκεκριμένα, οι πρώτοι εντόπισαν ότι τα πιο δημοφιλή μηνύματα σχετίζονταν με την ενσυναίσθηση και την κοινοποίηση εμπειριών, ενώ οι δεύτεροι παρατήρησαν ότι οι γυναίκες που είχαν καταφέρει να μείνουν έγκυοι συμμετείχαν πιο ενεργά σε αναρτήσεις για τη συναισθηματική υποστήριξη άλλων χρηστών.

Ωστόσο, η βιβλιογραφική ανασκόπηση αποκάλυψε και κάποιες αρνητικές πλευρές αυτών των κοινοτήτων, όπως στην δεύτερη μελέτη των Malik & Coulson (20), όπου το 50% των συμμετεχουσών βίωσαν δυσάρεστες εμπειρίες, κυρίως λόγω της επαφής τους με αρνητικό περιεχόμενο καθώς και παραπληροφόρηση. Παρόμοια ευρήματα είχαν και

οι Sormunen et al. (6), που εντόπισαν αυξημένα επίπεδα άγχους και κατάθλιψης στους χρήστες των διαδικτυακών κοινοτήτων. Σε αυτό το πλαίσιο, τονίστηκε επανηλλειμένα από όλες τις εργασίες η ανάγκη παρουσίας ειδικών για τον έλεγχο του περιεχομένου που αναρτάται. Συγκεκριμένη αναφορά έγινε και για την ανδρική υπογονιμότητα, με τα ποσοστά συμμετοχής των ανδρών να είναι αρκετά χαμηλά (16-17), κυρίως λόγω ανασφάλειας και έλλειψης κατάλληλου περιεχομένου. Στο ίδιο μήκος κύματος ήταν και η μελέτη των Osadchiy et al. (21), σύμφωνα με τους οποίους οι άνδρες που βιώνουν έντονη απογοήτευση και απομόνωση λόγω υπογονιμότητας, επιλέγουν να συμμετάσχουν σε μέσα που διατηρούν την ανωνυμία και ενισχύουν την ασφάλεια τους, ενώ επίσης αξίζει να αναφερθεί ότι το 29% των χρηστών υποστήριξαν ότι είχαν αρνητικές εμπειρίες με τους επαγγελματίες υγείας, κυρίως λόγω έλλειψης εμπιστοσύνης ή/και ανεπαρκούς πληροφόρησης.

3) Η ποιότητα της διαδικτυακής ενημέρωσης και η επιρροή των ΜΚΔ

Στην τελευταία ενότητα της βιβλιογραφικής ανασκόπησης εξετάστηκε η ποιότητα της διαδικτυακής πληροφόρησης και η επιρροή των ΜΚΔ αναφορικά με την ενημέρωση για την υπογονιμότητα. Όπως έχει ήδη διαπιστωθεί και στα προηγούμενα κεφάλαια, η ευρεία χρήση του διαδικτύου συνοδεύεται από πληθώρα πληροφοριών και δεδομένων των οποίων η εγκυρότητα, η τεκμηρίωση και η αναγνωσιμότητα τίθενται υπό αμφισβήτηση. Τα ευρήματα των περισσότερων μελετών συνέκλιναν στο ότι ενώ το σχετικό περιεχόμενο για την υπογονιμότητα αυξάνεται συνεχώς, ωστόσο η συνολική ποιότητα του παραμένει σε χαμηλά επίπεδα χαμηλή. Ένα ενδεικτικό εύρημα σε αυτό το πλαίσιο προκύπτει από τη μελέτη των English et al (22), σύμφωνα με το οποίο μόλις το 6,7% των ιστοσελίδων πληρούσε τα κριτήρια JAMA, ενώ με τη σειρά τους οι Dhanoya et al (23) διαπίστωσαν ότι μόνο το 11% των αναρτήσεων στο Instagram και το Twitter αξιολογήθηκαν ως αξιόπιστες.

Στο ίδιο πλαίσιο, οι Zaila et al. (24) διαπίστωσαν ότι το 44% των άρθρων ήταν είτε ανακριβή είτε παραπληνητικά, ενώ οι Rasouli et al. (7) και οι Peipert et al.(25) επεσήμαναν την απουσία επιστημονικής τεκμηρίωσης από το μεγαλύτερο ποσοστό των δημοφιλέστερων αναρτήσεων περί υπογονιμότητας. Στο TikTok, για παράδειγμα, η μέση ποιότητα πληροφοριών για την υπογονιμότητα ήταν πολύ χαμηλή (0.6/5 σύμφωνα με τον δείκτη DISCERN), ενώ μόλις το 3,9% των βίντεο είχαν κάποια πρακτική αξία (25). Αντίστοιχα, οι Gillellamudi et al. (2024) βρήκαν ότι το 67% των μη επιστημονικών αναρτήσεων στο Instagram εμπεριείχαν αρκετές ανακρίβειες που σαφώς επηρεάζουν την αξιοπιστία της ενημέρωσης

Αξιοσημείωτη είναι επίσης και η μειωμένη συμμετοχή των επαγγελματιών υγείας στα ΜΚΔ, όπως υπογραμμίζεται στις μελέτες των Blakemore et al. (27) και Peipert et al. (25), αφού μόλις το 7,5% και 10,8% αντίστοιχα του περιεχομένου που αναρτάται προέρχεται από εξειδικευμένους ιατρούς. Παρά τα πιο πάνω ζητήματα, δεν παραγνωρίστηκε

Irodotou A, Sarela A, Metallinou D. The impact of the internet on Public Awareness and Infomation-Seeking Behaviour Regarding Infertility. *J Med Sci*, 2025; Jul (3):25-29

ο ρόλος των ΜΚΔ, καθώς αναγνωρίζονται από τους περισσότερους συμμετέχοντες ως σημαντικοί χώροι συναισθηματικής έκφρασης και υποστήριξης για την υπογονιμότητα. (7, 25 και 27).

Από την ανάλυση των τριών ενοτήτων προκύπτουν ορισμένα βασικά ευρήματα σε σχέση με τον τρόπο που το διαδίκτυο και τα ΜΚΔ επηρεάζουν την εμπειρία της υπογονιμότητας. Αρχικά, παρατηρείται μια εκτενής χρήση του διαδικτύου από υπογόνιμα άτομα, κυρίως για σκοπούς ενημέρωσης και ψυχολογικής υποστήριξης, με τις γυναίκες να είναι πιο ενεργές. Δεύτερον, οι διαδικτυακές κοινότητες λειτουργούν ως χώροι έκφρασης και ταύτισης, ενώ η συναισθηματική ενδυνάμωση διαφοροποιείται ανάλογα με τη φάση της θεραπείας. Τρίτον, η ποιότητα της ψηφιακής πληροφόρησης είναι αρκετά ελλιπής με υψηλά ποσοστά ανακριβειών και περιορισμένη συμμετοχή επαγγελματιών υγείας, καθώς δίδεται έμφαση στη δημιουργία συναισθηματικού περιεχομένου εις βάρος της επιστημονικής τεκμηρίωσης. Ωστόσο, και παρά τις όποιες αδυναμίες του περιεχομένου τους, τα ΜΚΔ θεωρούνται και κατ' επέκταση αξιοποιούνται ως ένα ψηφιακό μέσο αλληλεγγύης και προσωπικής ενίσχυσης στα πλαίσια της υπογονιμότητας.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Μέσα από την παρούσα εργασία προβλήθηκε ο σύνθετος και πολυδιάστατος ρόλος που έχουν το διαδίκτυο και τα ΜΚΔ ως προς τη διαμόρφωση της αντίληψης του κοινού για την υπογονιμότητα και τις μεθόδους υποβοηθούμενης αναπαραγωγής. Μέσα από την πρόσβαση σε ψηφιακές πηγές και τη συμμετοχή σε διαδικτυακές κοινότητες, τα υπογόνιμα άτομα αποκτούν μια παράλληλη διάσταση πληροφόρησης και υποστήριξης, που σε αρκετές περιπτώσεις καλύπτει τις ανάγκες τους οι οποίες δεν ικανοποιούνται στα παραδοσιακά ιατρικά πλαίσια. Ωστόσο, η έλλειψη επιστημονικής εποπτείας και η χαμηλή ποιότητα περιεχομένου ενέχουν σημαντικούς κινδύνους παραπληροφόρησης, λανθασμένης επιλογής θεραπείας και περαιτέρω επιβάρυνσης της ψυχικής υγείας των χρηστών, κάτι που πρέπει να ληφθεί υπόψη από όλους τους ενδιαφερόμενους.

Όπως συμβαίνει και άλλες μελέτες, η έρευνα αντιμετώπισε κάποιους περιορισμούς, κυρίως σε μεθοδολογικό επίπεδο. Συγκεκριμένα, η αποκλειστική χρήση της μεθόδου της βιβλιογραφικής ανασκόπησης, χωρίς να υπάρχει δηλαδή συλλογή πρωτογενών δεδομένων, περιορίζει αναμφίβολα την εμβάθυνση σε ατομικό επίπεδο αναφορικά με τις προσωπικές εμπειρίες των υπογόνιμων ατόμων είτε βρίσκονται σε φάση θεραπείας, είτε απλά επιδιώκουν να ενημερωθούν για αυτό το ζήτημα. Επιπλέον, η απουσία συγκεκριμένων μελετών για τον ελληνικό πληθυσμό στερεί τη δυνατότητα κατανόησης των πολιτισμικών και κοινωνικών ιδιαιτεροτήτων που χαρακτηρίζουν τη διαδικτυακή εμπειρία των υπογόνιμων ατόμων στην Ελλάδα.

Κάποιες μελλοντικές έρευνες μπορούν να εστιάσουν στη διεξαγωγή εμπειρικών μελετών, είτε με ποσοτική ανάλυση μεγάλων δειγμάτων, είτε με ποιοτικές προσεγγίσεις

όπως είναι οι ημι-δομημένες συνεντεύξεις, μέσα από τις οποίες μπορεί να αποτυπωθεί το βίωμα και η συναισθηματική επίδραση της διαδικτυακής συμμετοχής των υπογόνιμων ατόμων. Επίσης, η διενέργεια μελετών που επικεντρώνονται σε παρεμβάσεις ενίσχυσης της ηλεκτρονικής επικοινωνίας μέσω εξειδικευμένων τεχνολογικών εργαλείων, ενδεχομένως να εξαγάγει κάποια θετικά αποτελέσματα τα οποία μπορούν να αποτελέσουν μέρος στην προσπάθεια χάραξης συγκεκριμένων κατευθυντήριων γραμμών για τη χρήση του διαδικτύου και των ΜΚΔ. Τέλος, η ανάλυση του περιεχομένου από διάφορες διαδικτυακές κοινότητες στην Ελλάδα, μπορεί να αποτελέσει το έναυσμα δημιουργίας μιας θεωρητικής βάσης για την ποιότητα της πληροφόρησης, όπως επίσης και των ζητημάτων που απασχολούν τους Έλληνες χρήστες γύρω από την υπογονιμότητα.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

1. World Health Organization. Infertility [Internet]. World Health Organization; 2024 [cited 2025 Mar 21]. Διαθέσιμο στο: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/infertility>
2. Zegers-Hochschild F, Adamson GD, Dyer S, Racowsky C, De Mouzon J, Sokol R, et al. The international glossary on infertility and fertility care, 2017. *Hum Reprod*. 2017; 32(9):1786–801. doi: 10.1093/humrep/dex234.
3. Brochu F, Robins S, Miner SA, Grunberg PH, Chan P, Lo K, et al. Searching the internet for infertility information: a survey of patient needs and preferences. *J Med Internet Res*. 2019;21(12):e15132. doi:10.2196/15132.
4. Zillien N, Haake G, Fröhlich G, Bense T, Souren D. Internet use of fertility patients: a systematic review of the literature. *J Reproduktionsmed Endokrinol*. 2011;8(4):281–7. doi:10.1016/j.jre.2011.04.001.
5. Malik S, Coulson NS. 'They all supported me but I felt like I suddenly didn't belong anymore': an exploration of perceived disadvantages to online support seeking. *J Psychosom Obstet Gynaecol*. 2010;31(3):140–9. doi:10.3109/0167482X.2010.504870
6. Sormunen T, Karlgren K, Aanesen A, Fossum B, Westerbotn M. The role of social media for persons affected by infertility. *BMC Womens Health*. 2020;20:1–8. doi:10.1186/s12905-020-00964-0.
7. Rasouli MA, Sagun BK, Verma K, Duke CM. Black infertility and social media engagement: a mixed methodology analysis. *F&S Rep*. 2022;3(2):55–61. doi:10.1016/j.xfre.2021.11.005.
8. Bianchini C, Truccolo I, Bidoli E, CIQA Group, Maz-zocut M. Avoiding misleading information: a study

Irodotou A, Sarela A, Metallinou D. The impact of the internet on Public Awareness and Infomation-Seeking Behaviour Regarding Infertility. *J Med Sci*, 2025; Jul (3):25-29

- of complementary medicine online information for cancer patients. *Libr Inf Sci Res*. 2019;41(1):67–77. doi:10.1016/j.lisr.2019.02.006
9. Dib F, Mayaud P, Chauvin P, Launay O. Online mis/disinformation and vaccine hesitancy in the era of COVID-19: Why we need an eHealth literacy revolution. *Hum Vaccin Immunother*. 2022; 18(1):1–3. doi:10.1080/21645515.2021.1874218.
10. Ban S, Kim Y, Seomun G. Digital health literacy: A concept analysis. *Digit Health*. 2024; doi:10.1177/20552076241287894.
11. Jones CA, Mehta C, Zwingerman R, Liu KE. Fertility patients' use and perceptions of online fertility educational material. *Fertil Res Pract*. 2020;6:1–8. doi:10.1186/s40738-020-00083-2.
12. Daniluk JC, Koert E. Fertility awareness online: the efficacy of a fertility education website in increasing knowledge and changing fertility beliefs. *Hum Reprod*. 2015;30(2):353–63. doi:10.1093/hum-rep/deu328.
13. Hamidzadeh A, Keramat A, NaseriBooriAbadi T, Chaman R, Mogharabian N, Rabiei Z, et al. Exploring the urgent need for an online reproductive health education program for infertile couples: A qualitative study. *J Educ Health Promot*. 2024;13(1):289. Διαθέσιμο στο: doi:10.4103/jehp.jehp_925_23.
14. Sykes S, Wills J, Frings D, Church S, Wood K. Multidimensional eHealth literacy for infertility. *Int J Environ Res Public Health*. 2020;17(3):966 .doi:10.3390/ijerph17030966.
15. Bahçeci T, Elmağaç B, Ceyhan E. Comparative analysis of the effectiveness of Microsoft Copilot artificial intelligence chatbot and Google Search in answering patient inquiries about infertility: evaluating readability, understandability, and actionability. *Int J Impot Res*. 2025;1–6. doi:10.1038/s41443-025-01056-z
16. Grunberg PH, Dennis CL, Da Costa D, Zekowitz P. Infertility patients' need and preferences for online peer support. *Reprod Biomed Soc Online*. 2018;6:80–9. doi:10.1016/j.rbms.2018.10.016
17. Hinton L, Kurinczuk JJ, Ziebland S. Infertility; isolation and the Internet: a qualitative interview study. *Patient Educ Couns*. 2010;81(3):436–41. doi:10.1016/j.pec.2010.09.023
18. Sormunen, T., Karlgren, K., Fossum, B., Aanesen, A., & Westerbotn, M. (2021) Focus on Infertility—Women's Experiences of Using Social Media: A Qualitative Study. *Open Journal of Social Sciences*, 9, 382-395. doi: 10.4236/jss.2021.95020.
19. Erčulj VI, Žibera A. The role of online social support in patients undergoing infertility treatment—a comparison of pregnant and non-pregnant members. *Health Commun*. 2022;37(14):1724–30. doi:10.1080/10410236.2021.1915517
20. Malik SH, Coulson NS. Coping with infertility online: an examination of self-help mechanisms in an online infertility support group. *Patient Educ Couns*. 2010;81(2):315–8.
21. Osadchiy V, Mills JN, Eleswarapu SV. Understanding patient anxieties in the social media era: qualitative analysis and natural language processing of an online male infertility community. *J Med Internet Res*. 2020;22(3):e16728. doi:10.2196/16728
22. English MG, Mehta MD, Yip W, Cai J, Miranda G, Samplaski MK. Male infertility websites: what are our patients reading? *Urol Pract*. 2021;8(1):137–42. doi:10.1097/UPJ.0000000000000172
23. Dhanoya T, O'Marcaigh K, Sambare T, Sarris I, Vigneswaran K. #misinformation: The perils of using social media for medical advice regarding infertility. *Hum Fertil (Camb)*. 2025;28(1):2506787. doi:10.1080/14647273.2025.2506787
24. Zaila KE, Osadchiy V, Shahinyan RH, Mills JN, Eleswarapu SV. Social media sensationalism in the male infertility space: a mixed methodology analysis. *World J Mens Health*. 2020;38(4):591. doi:10.5534/wjmh.200009
25. Peipert BJ, Wu J, Taylor-Cho IA, Lunn SR, Swartz JJ, Acharya K. The #IVF journey: content analysis of IVF videos on TikTok. *Reprod Biomed Online*. 2023;47(6):103372. doi:10.1016/j.rbmo.2023.103372
26. Gillellamudi A, Vellanki VS, Panjiyar BK. Exploring the digital landscape: a comprehensive analysis of infertility narratives on Instagram. *medRxiv [Preprint]*. 2024. doi:10.1101/2024.04.07.24305110
27. Blakemore JK, Bayer AH, Smith MB, Grifo JA. Infertility influencers: an analysis of information and influence in the fertility webspace. *J Assist Reprod Genet*. 2020;37:1371–8. doi:10.1007/s10815-020-01799-2